

## שיעור י: מיגו 'כולה שלי' לשאר הראשונים

דף ב ע"א

### תוכן:

א. שיטת הרמב"ן - מיגו להוציא אמרינן

ב. תירוץ ראשון ברמב"ן

תמיהה בפשט תירוץ

ניסיון לביאור דברי הרמב"ן

קושי לבאר כך מלשון הרמב"ן

פשט תירוץ הרמב"ן

ג. תירוץ שני ברמב"ן

ביאור התירוץ השני ברמב"ן

האם אלו שני תירוצים נפרדים

ד. שיטת הר"ן

הסבר הר"ן וקושיות עליו

ההבדל במיגו דהעזה לממון ולשבועה

ה. תירוץ תוספות הרא"ש

ו. תירוץ המרדכי

**מקורות**

הרמב"ן בד"ה "והאומר חציה שלי"

חידושי הר"ן כאן בד"ה "וזה נוטל"

קוב"ש ח"ב סימן ג אות כב

חידושי הגר"ש שקאפ סימן ה

חור"מ סימן פב בכללי מיגו בהגהות 'אמרי ברוך' על הש"ך ס"ק ו

תוספות הרא"ש כאן בד"ה "וזה"

המרדכי הראשון במסכת סימן רטז

## א. שיטת הרמב"ן - מיגו להוציא אמרינן

בשיעורים הקודמים עסקנו בהרחבה בביאור דברי תוספות מדוע לא להאמין לאומר חציה שלי במיגו דהיה טוען כולה שלי, כעת נפנה לעיין בתירוצי ראשונים אחרים לשאלה זו.

הרמב"ן בד"ה "והאומר חציה שלי" כאן מביא את תירוץ תוספות ודוחה את הראיה מהמקרה שלנו לכך שמיגו להוציא ל"א וז"ל: "וזו אינה ראייה דכי אמר כולה שלי הא לא שקיל אלא חצי מה שהוא טוען אף האומר חציה שלי אין לו אלא חצי מה שהוא טוען, שאם אתה אומר יש לו הכל, יותר אתה מאמינו בטענה זו ממה שאתה מאמינו באותה טענה של כולה שלי".

קודם שניגש לעיין בתירוצי הרמב"ן עצמו לשאלת הראשונים, נתבונן תחילה בעמדתו ההלכתית כי אומרים מיגו להוציא. אצלנו כתב זאת הרמב"ן בדרך של אפשרות ובסוגיה בב"ב דף לב שמסקנתה, לדעת תוספות והרא"ש, היא שמיגו להוציא לא אמרינן הרמב"ן שם למד שכן אמרינן מיגו להוציא.

### במה חלק הרמב"ן על תוספות?

לכאורה לפי ההבנה הפשוטה שרצינו בתחילה ללמוד בתוספות הרי שמיגו אינו מספיק ראייה כדי להוציא וקיי"ל דהמע"ה ואילו לרמב"ן נאמר לפי"ז שמיגו כן הוי ראייה. אולם עיין ברמב"ן לב"ב דף מא ע"ב בד"ה "הא דאמר" שאומר של"א טענינן על מיגו כי לא מפיו אנו חיים והנמו"י שם בד"ה "ושמעין מהכא" כתב בהסבר שיטת הרמב"ן: "דלא מפיו אנו חיים שנאמין כ"כ לדבריו משום מיגו" א"כ חזינן שגם לרמב"ן מיגו אינו ראייה.

אלא, מוסכם גם על הרמב"ן שמיגו אינו בגדר ראייה ואם היינו נדרשים לברר מה באמת היה, מיגו לא היה מועיל. כמו"כ מוסכם עליו שמיגו הינו הלכה בתחום הטענות וכמו שביררנו זאת בתוספות בשיעור ח אלא שתוספות סברי שלכן לא שייך כלל מושג מיגו כאשר באים להוציא (לא אמרינן), שהרי להוצאת ממון לא די בטענה אלא צריך ראייה וי"ל שעל נקודה זו יחלוק רמב"ן ויסבור שיכול לזכות בממון של אחר ע"י טענתו ובלבד שתהיה מחוזקת וזה ע"י המיגו וא"כ מיגו מועיל להוציא לא בגלל שראה בזה הרמב"ן ראייה אלא סבר של"צ ראייה בכה"ג, דבאמת מיגו אינה ראייה וביורור אלא שיש צורך בראיה

שהיא מחוץ לטענתו רק כשא"א לבנות על טענתו, 'המע"ה' אומרים כאשר אדם טוען טענה שמהיכ"ת להאמין לה, אולם כשיש מיגו לטענה, הרי שמצד הטענה לבדה מאמינים ללא צורך בראיה מבחוץ.

## ב. תירוץ ראשון ברמב"ן

### תמיהה בפשט תירוצו

"דכי אמר כולה שלי הא לא שקיל אלא חצי מה שהוא טוען, אף האומר חציה שלי אין לו אלא חצי מה שהוא טוען, שאם אתה אומר יש לו הכל - יותר אתה מאמינו בטענה זו ממה שאתה מאמינו באותה טענה של כולה שלי". דברי הרמב"ן שלא יועיל כאן מיגו שהרי אם היה טוען כולה שלי היה מקבל חצי מטענתו, וגם עכשיו מקבל חצי מטענתו, צ"ע רב, שהרי אם היה אומר 'כולה שלי' היה מקבל חצי טלית ולמה לא ניתן לו עכשיו במיגו גם חצי טלית אלא רק רבע טלית ומה אכפ"ל שרבע טלית זה חצי מהטענה? סו"ס מקבל רבע והיה יכול לקבל חצי!

### ניסיון לביאור דברי הרמב"ן

ראינו בשיעור ח והזכרנו זאת לעיל, יסוד אותו למדנו מדברי הרמב"ן והרשב"ם האומר שהוכחת המיגו איננה על המציאות, דהיא לא מספיקה לזה שהרי אין בה אנ"ס, אלא רק מאלימה את הטענה. והנה, אם המיגו היה מברר ויוצר אנ"ס שחצי טלית שלו היה באמת מקבל אותו החצי, אולם כעת, שעניינו של המיגו שונה הוא כנ"ל, הרי שעלינו להתבונן האם מיגו באמת יוכל כאן לעזור לו, ונראה שאם מה שבסיפא לא מקבל חצי טלית זה מפני שטענתו 'חציה שלי' גרועה, אזי באמת מיגו היה עוזר, אך באמת לא זו הסיבה, כשטוען 'חציה שלי' ומקבל רק רבע אי"ז מפני שטענתו גרועה, דא"כ לא היה מקבל כלום, טענתו היא מצוינת אלא שיש עוד מישהו שטוען זאת ואנו עושים פשרה. ממילא, גם אם המיגו יאליים את טענתו זה לא יעזור לו כי עדיין תישאר זו טענה של 'חציה שלי' וכנגדה קיימת טענת השני על אותו החצי ג"כ ומהיכ"ת שטענה אלימה גוברת על טענה לא אלימה.

למה באמת כשטוען 'כולה שלי' הוא מקבל חצי? לא כי זו טענה יותר טובה דכאמור טענה

יותר טובה לא תפתור לו את הבעיה, אלא כי זו טענה יותר "גדולה", היינו, הוא טוען על גודל רב יותר.

### קושי מלשון הרמב"ן לבאר כך

לשון הרמב"ן הייתה: "שאם אתה אומר יש לו הכול, יותר אתה מאמינו בטענה זו ממה שאתה מאמינו באותה טענה של כולה שלי", דקעת בטענת 'חציה שלי' הוא מקבל את כל טענתו, ואילו לפי הביאור הנ"ל הבעיה במיגו לא הייתה בכך שהוא מקבל בטענתו העכשווית יותר באופן יחסי, אלא בכך שמיגו לא יעזור כלל כי טענתו בין כך טובה ובכ"ז לא מקבל חצי כי יש מולה טענה של השני.

### פשט תירוץ הרמב"ן

לכן נראה ברמב"ן שכוונתו אחרת. עניינו של מיגו הוא לתת כוח לטענתו שטוען. כאשר באותו הדבר היה יכול לזכות בטענה אחרת, הרי שגם לטענתו הנוכחית יש אותו הכוח שהיה לו בטענה היא, לדוגמה, בטענת פרוע אין לו כוח לזכות אך יש כוח בטענת מזויף וכעת אותו הכוח שיש לו בממון אם היה טוען מזויף יש לו בטענת פרוע (אף אם סיבת מיגו איננה 'כוח הטענה' מ"מ זהו גדר הנאמנות, זו ההלכה למעשה הנגזרת מהמיגו, וע"ע בספרנו 'שערי-עיון' למסכת גיטין עמוד צז) וא"כ, אצלנו, כשטוען 'חציה שלי' - מהו הכוח שטענה זו נותנת לו? כוחו בטענה הוא לקבל חצי ממה שטוען, ואם היה טוען כולה שלי מה הכוח שהיא הייתה נותנת לו? ג"כ לקבל חצי מטענתו, אף שלמעשה זה פי שניים מטענתו כעת, הצד הזה של 'למעשה' לתרגם זאת לגודל הטלית לא רלוונטי לענייננו למיגו, למה?

יש כוח בטענה ויש כוח בממון שמקבל - "כוח הטענה" נמדד באופן עקרוני, קודם יישומו בממון שלפנינו, הכוח בשתי הטענות הוא לקבל חצי, ואילו ההבדל למעשה נובע מהשאלה מהו גודל הטלית עליה טוען, לכן נמצא שמקבל יותר ולא כי כוח הטענה יותר טוב, כוח הטענה לא נמדד לפי מה שעליו למעשה הוא טוען, לא הכוח בממון מעניין אותנו, כאילו לומר שעד כמה שהיה יכול לזכות בממון בטענה שהיה יכול לטעון יזכה גם כעת, אלא כוח לטענות, טענה גרועה יכולה להישען על טענה טובה.

ממילא, אומר הרמב"ן, לא יתכן שבטענה הנוכחית תקבל את כל טענתך במיגו של טענה

שבה היית מקבל רק חצי מטענתך, שהרי כל עניין המיגו הוא שהטענה היא נותנת לך את הכוח לטענה הנוכחית.

נראה שתוספות שמיאנו בתירוץ הרמב"ן ילמדו שהטענה היא רק היכ"ת כדי להיות נאמן על הממון ולכן דין מיגו תלוי בנאמנותו על הממון ולא על הטענה והרי אם היה טוען כולה שלי היה נאמן על חצי טלית. בייחוד הדבר בולט לאור מה שביארנו בעבר מה למדו תוספות מדף ח לגבי המיגו שם שהמיגו כלל לא נשען אצלנו על טענה אלא על מוחזקות שונה ודו"ק.

## ג. תירוץ שני ברמב"ן

### ביאור התירוץ השני ברמב"ן

ממשיך הרמב"ן: "ומה שזה מודה לו הרי הוא כאילו חלק אותו חצי וכבר נטלו והיאך תאמר מיגו שהיה זה יכול לתבוע ממנו גלימא שלו נאמין אותו כשהוא טוען בטלית אחר? הרי בטענת חצי זה אין לו דרך ליטול אותה לגמרי".

לכאורה כאן אומר הרמב"ן תירוץ חדש והוא, שכשאומר שחציה שלו הרי שאת החצי שהודה לו עליו כאילו כבר חלקו והוא כבר של השני, ואם ממש היו חולקים את הטלית וכעת הוויכוח ביניהם הוא רק על חצי אחד ואם אתה בא להאמינו במיגו שהיה אומר גם על החלק שכבר ניתן לשני 'כולה שלי' שאז היה מקבל חצי מחצי זה וחצי מהחצי השני הרי שכעת זה כמו שאדם יש לו טענה על בגד אחד ואינו נאמן בה ויש לו מיגו שהיה טוען על בגד אחר.

היינו, אף אם היה טוען 'כולה שלי' באמת לא היה זוכה לגמרי בחצי זה של הטלית אלא היה זוכה בחצי של החצי הראשון ומכיוון שטוען גם על חציו השני יזכה גם בחצי של חציו השני, נמצא א"כ שגם בטענה של 'כולה שלי' לא הייתה לו נאמנות על החצי שטוען עליו כעת שהוא שלו, אלא היה זוכה בממון אחר היינו בחצי של חציו האחר, וא"כ אין כאן מיגו כלל, דכשטוען 'חציה שלי' הנידון הוא אם יש לו את החצי הזה או לא, ולגבי חצי זה אין שום מעלה בטענה של 'כולה שלי' יותר מטענת 'חציה שלי'.

### האם אלו שני תירוצים נפרדים

דברי הרמב"ן היו מובנים אם באמת היה זה תירוץ נפרד ושני, אולם לא נראה בלשון

הרמב"ן כך, ראשית, לא כתב הרמב"ן "ועוד" אלא המשיך דבריו ברצף אחד, ושנית, הרמב"ן חוזר בסוף תירוצו "השני" וכותב "אלא שורת הדין כך היא דלעולם אינו נוטל אלא חצי טענתו בלבד" ובזה הרי חוזר לסברתו הראשונה וע"כ זה תירוץ אחד, ואם כך יל"ע מה הקשר בין שני החלקים? צ"ע.

## ד. שיטת הר"ן

### הסבר הר"ן וקושיות עליו

בחידושי הר"ן כאן בד"ה "וזה נוטל", לאחר שהביא את התירוץ שמיגו לאפוקי ממון לא אמרינן (ובשיעור ח דנו במה שיש ללמוד מהאופן שבו הביא תירוץ זה) הוסיף: "ויש חולקים, דמיגו אפילו לאפוקי ממונא אמרינן ושאיני הכא, דלא אמרינן מגו אלא בטענות שקולות אבל הכא יותר נוח לו לומר חציה שלי שאינו מעיז פניו כל כך בחברו מלומר כולה שלי שיצטרך להעיז לגמרי וכו'". היינו, יותר העזה היא לומר שכולה שלו ולשני אין בה כלום מאשר לומר שרק חצי שלו אך גם לשני יש חצי.

יל"ע במספר נקודות בתירוץ הר"ן:

1. תוספות הביאו מדף ח ע"א שהגמרא אמרה את אותו המיגו עצמו וכדי לפוטרו משבועה, ויל"ע כיצד יבאר הר"ן גמרא זו, כיצד רוצה הגמרא לומר מיגו זה, שהוא מיגו דהעזה לדברי הר"ן?

2. בדף ג ע"א מובא בגמרא שמיגו דהעזה אינו מיגו: "אמר רבה מפני מה אמרה תורה וכו'", והר"ן שם בחידושו ד"ה "חזקה" כתב: "וא"ת הא אמרינן מיגו בכה"ג בהנהו עיזא דאכלי חושלא בנהרדעא בפרק חז"ה דנאמן אדם לטעון בה כדי דמיהן מיגו שאי בעי אמר לקוחין הן בידי ואע"ג דהשתא דטוען דאכלן חושלא אע"ג דמשקר, אינו מעיז, דמרייהו דהני עיזא לא ידעי ולא מידי ואילו אמר לקוחין הן בידי היה צריך להעיז אלמא אמרינן מיגו בכה"ג" ותירץ הר"ן: "וי"ל דוודאי מיגו כהאי גרוע הוא ולא אלים לאפטורי משבועה וכו' ומיהו, אע"ג דמיגו גרוע הוא, מהני לאוקמי הני עיזא ברשותיה דמאן דתפיסי".

וכבר הקשה הש"ך על הר"ן דסותר דבריו, שהרי בדף ג הנ"ל כתב שלעניין ממון כן אמרינן מיגו דהעזה ואילו כאן בדף ב תירץ שלא אומרים מיגו שהיה טוען כולה שלי לזכות ביותר ממון כי זה מיגו דהעזה.

## ההבדל במיגו דהעזה לממון ולשבועה

כדי להבין את שיטת הר"ן יש להקדים ולהבין את חילוקו בדף ג בין מיגו דהעזה לממון שכן אמרינן לבין שבועה שלה לא יועיל מיגו דהעזה - מה החילוק?

### הסבר קוב"ש [ח"ב סימן ג אות כב]

מפורסמת הגדרת הגרש"ש והקוב"ש לסיבת נאמנות מיגו מעבר להבנה הפשוטה לפיה הנאמנות בנויה על הבירור של "מה לי לשקר", ראייה שטוען אמת (והארכנו בשיעורים הקודמים לבאר שאין זו ראייה על המציאות אלא על הטענה) והיא: 'כוח הטענה' (ישנם חילופי הגדרות בזה). ביאורו, כיוון שיש לו כוח בממון, דיכול לזכות בו ע"י הטענה ההיא שהיה יכול לטעון, הרי שע"י המיגו יש לו גם בטענה העכשווית את אותו הכוח שיש לו בטענה ההיא, שהרי יש לו כבר כוח וגישה אל הממון וא"כ באיזו טענה שיטען יממש את הכוח, או בנוסח שונה ששם דגש לא על כוח בממון אלא על כוח בטענה, כמובן שאין ההבנה פשוטה וזוקקת הסבר רב ואין כאן המקום ועיין בזה בספרנו 'שערי-עיון' למסכת גיטין עמוד צה.

כאשר אנו בוחנים את מיגו דהעזה, נשאל: מה מבדיל אותו מסתם מיגו? מה נגרע בו? אם נבחן את ה"מה לי לשקר" שבמיגו הרי שברור שיש כאן חיסרון שהרי אין לנו ראייה מכך שלא טען את טענת ההעזה, לכך שהוא דובר אמת, דשמא הוא שקרן אלא שלא טען בגלל שאין אדם מעיז פניו, אולם עניין 'כוח הטענה' לכאורה קיים גם במיגו דהעזה שהרי הייתה לו אפשרות לטעון טענה אחרת שהיה זוכה בה אף שלמעשה יש לו סיבה לא לטעון אותה.

כאן יבוא לידי בטוי ההבדל בין נושא השבועה לנושא הממון. שבועה באה כדי לברר את טענתו ואם הוא רוצה להפטר משבועה עליו להמציא לידי בי"ד ראייה אחרת שתברר כשבועה (או נגדיר - כשהטענה מבוררת הרי שאז לא הטילה התורה שבועה), ואף אם מיגו בד"כ מברר את טענתו כשבועה, מ"מ במיגו דהעזה אין בירור שהינו דובר אמת, לכן מיגו דהעזה לא יועיל לפטור משבועה כמבואר בדף ג, אולם כדי לזכות בממון, די לבוא עם כוח הטענה וזה כאמור קיים גם במיגו דהעזה, כיו"ב ביאר בחידושי הגרש"ש סימן ה וקה"י סימן ג.

### הקושי בהסבר קוב"ש

לשון הר"ן בדף ג היא: "מיגו כהאי גרוע הוא ולא אלים לאפטורי משבועה ומיהו אע"ג דמיגו גרוע מהני לאוקמי להחזיק לממון ביד מי שתופס". לפי הסבר הקוב"ש, הגרועותא שלו היא בכך שמתקיימת בו רק הגדרה אחת של המיגו ולא שתיהן, ולכאורה קשה לראותו גרוע מחמת זה כאשר הגדרה אחת מתקיימת בו והיא מספיקה לעשותו מיגו.

### הסבר 'אמרי ברוך'

כשמתבוננים בר"ן בדף ג רואים שהר"ן מעולם לא כתב שלגבי ממון מועיל מיגו דהעזה אלא הר"ן אומר שמהני "לאוקמי", היינו רק כשהנידון לזכות בממון שנמצא ברשותו, דהיינו מיגו להחזיק, מועיל מיגו דהעזה.

בח"מ סימן פב בכללי מיגו בהגהות 'אמרי ברוך' על הש"ך ס"ק ו כתב: "ומלשון הר"ן שכתב להדיא בזה"ל: "ואפ"ה מהני לאוקמי ממונא" וכו' נראה מבואר שדעתם רק לאוקמי ממונא ביד המחזיק אמרינן מיגו דהעזה", א"כ מדייק כך בלשון הר"ן, וכמו"כ עיין במל"מ בהלכות מלוה ולווה פרק כא שאומר שאף אם אמרינן מיגו דהעזה בממון, אין זה ע"מ להוציא ויל"ע מה ההסבר בזה?

את לשון הר"ן: "מיגו גרוע", יש לקוראה כפשוטה, במיגו כזה שלא נוח לו לטעון את הטענה עליה הוא מבוסס, הרי שהבירור שלו גרוע, אולם באמת יש בזה קצת בירור, דאם היה שקרן, אולי היה טוען את הטענה היא אע"פ שלא נוח לטענה. באמת יש אנשים בעולם שמעיזים, כמו שיש גם אנשים שכופרים בכל שהגמרא מגדירה זאת כהעזה, שהרי לכן תיקנו שבועת היסת, וא"כ כשלא טוען טענה יותר טובה איננו יודעים אם זה משום שדובר אמת, אחרת היה משקר, או כי לא רוצה להעיד. אמנם יש יסוד להניח שאומר אמת, אך אין זה מוכח וזה מיגו חלש וראיה חלשה, ומיגו גרוע נותן לנו נאמנות כל דהו, לא כקוב"ש שבמיגו זה אין כלל כוח של בירור אלא רק כוח הטענה, אלא יש בו בירור אבל חלש.

האם מספיקה נאמנות כל דהו? תלוי עבוד מה, כדי לפטור משבועה, שם המיגו צריך לומר שהטענה מאומתת מצ"ע עד כדי של"צ שבועה, לזה צריך נאמנות טובה לפחות כמו שבועה, אולם כדי להשאיר אצלו ממון, די בנאמנות כל דהו, וגם זה רק לעניין להשאיר אולם כדי לפעול הוצאת ממון צריך נאמנות טובה יותר.

ממילא לא קשים דברי הר"ן אצלנו, שכן הר"ן לא אמר שבממון אומרים מיגו דהעזה אלא אמר שרק להחזיק אומרים, אולם כאן הרי זה נחשב להוציא וכמו שפתח הר"ן, אלא שבא לתרץ גם אם ננקוט שמיגו להוציא אמרינן, אך כיוון שזה להוציא ל"א מיגו דהעזה.

כיצד יסביר הר"ן את דף ח שם הביאה הגמרא מיגו זה כדי לפוטרו משבועה? תוספות הרא"ש בדף ח שואל על מיגו זה, הרי אם היה אומר כולה שלי גם היה צריך שבועה ולמה נאמין לו יותר מהטענה ההיא ונפטור משבועה ומתרץ שהמיגו שם באמת אינו מיגו גמור בגלל הנ"ל (שלא כתוספות אצלנו שהוכיחו משם שהוא מיגו טוב) אך יש מיגו כל דהו שהרי ס"ס כולה שלו זה טענה טובה יותר ומספיקה סברא כל דהו כדי לא להישבע את השבועה דרבנן שם "שלא יהא תוקף".

וא"כ לפי"ז יובן, לגמרא בדף ח באמת מספיק גם מיגו דהעזה, שהרי הר"ן סובר שזה מיגו כל דהו וזה מספיק כדי לפטור משבועת 'שלא יהא תוקף', אך כאן צריך מיגו גמור כדי ליטול ממון שמחוסר גביה.

### הסבר הקצות סימן פב ס"ק יד

הקצות מבאר שכשדנים לעניין ממון אין הבדל בין מיגו דהעזה לשאר מיגו, שכן אדם שבא לגזול מחברו לא ימנע גם מלהעיז ולשקר (כ"כ הרשב"א) וא"כ אם אתה חושד בו כגזלן תוכל לומר מה לו לשקר בטענה זו והרי היה יכול לשקר ולהעיז בטענה הטובה, אולם כשאתה בא להשביע אדם אינך חושד בו בגזלה דא"כ גם להשביעו לא היה טעם, שמא ישבע לשקר אלא אתה מניח שהוא משתמט ולכן אתה משביעו, אדם זה באמת לא היה מעיז פניו ולכן לגביו באמת אין מיגו דהעזה מיגו.

לפי הסבר הקצות באמת לענין ממון יהיה נאמן במיגו דהעזה לא רק להחזיק, כדרך שראינו בר"ן, אלא גם להוציא אי אמרינן מיגו להוציא.

### ה. תירוץ תוספות הרא"ש

תוספות הרא"ש כאן בד"ה "וזה" כתב לתרץ: "ועוד י"ל דלא שייך מיגו אלא להאמינו בטענה זו שהוא טוען על אותו דבר שהוא טוען עליה, במיגו שהיה יכול לטעון טענה

אחרת יותר יפה מזו, אבל כה"ג להאמינו על חציה שהוא טוען במיגו דאי בעי טעין על אידך חציה לא אשכחן מיגרו".

הרא"ש לא פירש שאינו מועיל בגלל מיגו דהעזה ואף לא הדגיש שהממון האחר כאילו נחלק, נראה שכוונתו היא כדרך ששללנו לבאר בתחילה ברמב"ן, והיא דאם המיגו היה מברר ויוצר אנ"ס שחציו שלו אז היה באמת קשה, אך כעת שעניינו של המיגו שונה והוא לחזק את הטענה, הרי שמיגו כאן לא יוכל לעזור לו, שאם מה שלא מקבל חצי טלית זה כי טענתו גרועה אז באמת מיגו היה עוזר, אך באמת לא זו הסיבה, דא"כ לא היה מקבל כלום אלא טענתו היא מצוינת והבעיה היא שיש עוד מישהו שטוען זאת, ואנו עושים פשרה, וממילא גם אם המיגו יאלים את טענתו זה לא יעזור לו כי עדיין תישאר זו טענה של 'חציו שלי' וכנגדו קיימת טענת השני על אותו החצי ג"כ ולא ראינו בשום מקום שטענה אלימה גוברת על טענה לא אלימה. א"כ כשטוען 'כולה שלי' הוא מקבל חצי לא כי זו טענה יותר טובה אלא כי זו טענה יותר גדולה, הוא טוען על גודל רב יותר.

## ו. המרדכי

המרדכי הראשון במסכת סימן רטז מתרץ: "והשיב ר"ת דלא אמרינן מיגו על ממון זה במיגו דאי בעי ליתבע ממון אחר וכו' דכל מיגו תלוי באותו דבר עצמו וכו' אבל לא ממון לממון"

והנה יסוד זה שלא אומרים מיגו מממון לממון ניתן לבארו כאחת מהדרכים שכבר ראינו בראשונים, ניתן לבארו כפשוטו, וזה יהיה כהסבר תוספות הרא"ש הנ"ל או הרמב"ן בתירוץ השני וניתן לבארו כדרך הר"ן: "שאינן אומרים מגו אלא באותו דבר עצמו שהוא תובע או כופר אבל מדבר לדבר לא, ואפ"י כשהיו אותם ב' הדברים שקולים שאפשר שבדבר אחד הוא מעיז ובדבר אחר אע"פ שהוא שקול אינו יכול להעיז".

המרדכי הקשה על יסוד ר"ת מהסוגיה בדף ג ע"א "מפני מה אמרה תורה מודה במקצת הטענה ישבע" ולא נאמין לו במיגו שהיה כופר הכל ולכאורה זה מיגו מממון לממון.

אם נלמד בתירוץ ר"ת כדרך הר"ן הרי שנתרץ בפשטות שזה גופא מה שהגמרא באה ודחתה שם שאין אדם מעיז פניו.

עו"ל דאם זה מצד מיגו דהעזה, הרי ראינו בר"ן שיש ואומרים מיגו דהעזה וזה כאשר

הוי להחזיק ולא להוציא וא"כ שם שאינו בא להוציא מהשני אלא רק לפטור א"ע אמרינן גם מיגו דהעזה (אך אז ייצא לפי תשובת הגמרא שגם לפטור לא אומרים מיגו דהעזה).

אך אם נלמד בר"ת כדרך תוספות הרא"ש מה נתרץ?

נראה שהשאלה לכאורה לא קשה מלכתחילה, שהרי היסוד הוא שמיגו יכול לתת נאמנות לטענה כאשר הטענה שהיה יכול לטעון היא טובה יותר ולא גדולה יותר, וא"כ שם בדף ג, אם היה כופר הכל הייתה טענתו טובה יותר שהרי טענת הודאה במקצת נראית ונשמעת לא טוב כמבואר שם בסוגיה, דאם היה כופר הכל אין הפשט שהיה נפטר מהחמישים האלה במיגו שהיה נפטר מהכל שזה אופן אחר, אלא במיגו שהיה נפטר על אותם חמישים באופן שונה והוא שהיה טוען שפטור על עוד חמישים ואינו כמו כאן וצ"ע מה הייתה בכלל שאלת המרדכי, ואולי כוונתו שזה שכדי להפטר על ממון זה עליו להיפטר מעוד ממון מיקרי מממון לממון וצ"ב עדיין (עיין בהג' הב"ח אות ב שכוונת המרדכי בכלל לגמרא בדף ח).